

Gecoördineerde
Regionale
Incidentenbestrijdings
Procedure

GRIP op hulpverlening

Inhoud

GRIP op hulpverlening	4
Routinefase	6
GRIP 1	8
GRIP 2	12
GRIP 3	16
GRIP 4	20
GRIP samengevat	25
Lijst met afkortingen	26

AMBULANCE

MOBIEL MEDISCH TEAM

Incidenten zijn aan de orde van de dag. Aanrijdingen, ongevallen en branden komen elke dag wel ergens voor. Meestal gaat het om relatief kleine gebeurtenissen, die de politie, brandweer of ambulancediensten zelfstandig kunnen afhandelen. Soms is ook sprake van grotere incidenten of calamiteiten die meer inzet vragen en waarbij verschillende disciplines en gemeentelijke diensten nodig zijn. Hiertoe werken diensten en mensen samen als één rampenbestrijdingsorganisatie.

Politie, brandweer en GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) vormen de kern van de rampenbestrijdingsorganisatie en opereren in nauwe samenwerking met de gemeenten. Soort en omvang van een incident bepalen de omvang van de hulpverleningdiensten en rampenbestrijdingsteams die worden ingezet. Om daarop te kunnen anticiperen, zijn in regionaal verband afspraken gemaakt over de opschaling van de hulpverlening. Deze zijn vastgelegd

in de Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP). GRIP beschrijft de multidisciplinaire opschaling bij incidenten. Per 1 november 2007 geldt GRIP als multidisciplinair opschalingmodel.

GRIP gaat dus over opschaling: operationeel én bestuurlijk. Opschaling gebeurt naarmate het incident groter wordt en de behoefte aan coördinatie groeit. Achtereenvolgens gebeurt dit in het Commando Plaats Incident (CoPI), het Regionaal Operationeel Team (ROT) en uiteindelijk – bij verdere opschaling – in het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT). Bij gemeentegrens overschrijdende calamiteiten wordt een Regionaal Beleidsteam (RBT) geformeerd.

Naast de routinefase bestaan vier GRIP-fasen. In dit boekje vindt u kort en overzichtelijk de verschillende fasen.

We hebben het hier over de routine van alle dag. In die routine volstaat het overleg tussen de direct betrokkenen van brandweer, politie en ambulancedienst, ook wel 'motorkapoverleg' genoemd. In deze fase kunnen de hulpverleningsdiensten elk voor zich opschalen naar behoefte, zonder dat per definitie formele coördinerende rampenbestrijdingsteams moeten worden

gevormd. Er is nog geen sprake van multi-disciplinaire opschaling volgens GRIP-fasen en daarom heeft de routinefase in dit boekje geen schema.

Bevelslijnen

De operationele diensten hanteren hun eigen monodisciplinaire bevelsstructuren.

Discipline	Motorkapoverleg
Leider	N.v.t.
Politie	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerker basiseenheid of • Officier van Dienst Politie (OvD-P)
Ambulancedienst	<ul style="list-style-type: none"> • Verpleegkundige eerste ambulance of • Officier van Dienst Geneeskundig (OvD-G)
Brandweer	<ul style="list-style-type: none"> • Bevelvoerder of • Officier van Dienst Brandweer (OvD-B)
Gemeente	N.v.t.

Onderwerp	Toelichting
Wanneer	Bij een incident dat dagelijks en monodisciplinair optreden van de hulpverleningsdiensten vraagt.
Organisatie	Iedere hulpdienst werkt zelfstandig het ontstane incident af en werkt volgens de eigen regels en procedures (monodisciplinair). Indien nodig voeren de diensten ad hoc en op basis van gelijkwaardigheid operationeel overleg (motorkapoverleg).
Alarmeren en Informeren	De betrokkenen worden gealarmeerd door de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) en Centrale Post Ambulancevervoer (CPA). De burgemeester wordt door een OvD geïnformeerd over bijzondere incidenten. De informatie binnen de eigen dienst vindt overeenkomstig de normaal geldende afspraken van die dienst plaats.
Taken	Afstemmen en afspraken maken. Samenwerken.
Locatie	Het motorkapoverleg komt bijeen op de plaats van het incident.

Wanneer

Bij een incident met effecten tot maximaal in de zeer directe omgeving van het incident en als blijkt dat de aard en de omvang van het incident vragen om een meer gestructureerde aanpak dan in de Routinefase.

CoPI

Het CoPI is verantwoordelijk voor de bron- en effectbestrijding ter plaatse.

Bevelslijnen

1. De leider CoPI coördineert de multidisciplinaire samenwerking tussen de officieren van dienst van de hulpverleningsdiensten.
2. Elke officier van dienst stuurt zijn eigen operationele eenheden aan.

NB: indien noodzakelijk kan de burgemeester besluiten een gemeentelijke liaison toe te voegen aan het CoPI.

Discipline	CoPI
Leider	• Leider CoPI, meestal hoofdofficier van dienst brandweer (HOvD-B)
Politie	• OvD-P • Voorlichter
GHOR	• OvD-G
Brandweer	• OvD-B • Plotter
Gemeente	n.v.t.

Onderwerp	Toelichting
Organisatie	Het CoPI wordt opgestart. Het CoPI is belast met de uitvoering van de operationele leiding op de plaats van het incident. De nadruk ligt op het sturen van operationele processen ter plaatse.
Operationele leiding	In een CoPI is sprake van een leider CoPI. In de regel is dit een brandweerofficier, tenzij de burgemeester een functionaris van een andere discipline aanwijst, afhankelijk van het soort incident. - Bij de brandweer: HOvD-B - Bij de GHOR: HOvD-G - Bij de politie: OvD-P
Bezetting	In het CoPI zitten tenminste leidinggevendenden van de drie hulpverleningsdiensten. Er kunnen voorlichters en adviseurs worden toegevoegd.
Alarmeren en Informeren	<ul style="list-style-type: none"> • Alarmeren De betrokkenen worden gealarmeerd door de GMK en CPA. • Informeren - De OvD-P informeert het unithoofd van politie. - De OvD-G informeert het hoofd sectie GHOR (HS GHOR). - De OvD-B informeert de HOvD-B (indien deze niet al ter plaatse is als leider CoPI) en de lokale brandweercommandant.

- De leider CoPI informeert de burgemeester.
- Indien op initiatief van de burgemeester een liaison van de gemeente plaatsneemt in het CoPI, informeert deze liaison de gemeentesecretaris.

Taken

Het CoPI is verantwoordelijk voor de bron- en effectbestrijding ter plaatse.

Locatie

Het CoPI komt bijeen op of nabij de plaats van het incident.

Wanneer

- Bij een incident met een duidelijke uitstraling naar de omgeving (dus meer omvattend dan alleen de plaats van het incident), dat vraagt om management van de omgevingseffecten.
- Het CoPI kan behoefte hebben aan ondersteuning op afstand, bijvoorbeeld aflossingsregelingen, bijstand, etc.
- Als de meetplanorganisatie wordt opgestart. De meetplanorganisatie adviseert het ROT over te ondernemen acties in het effectgebied bij het vrijkomen van gevaarlijke stoffen.
- GRIP 2 kan ook proactief ingesteld worden, bijvoorbeeld bij geplande politie-inzetten, met raakvlakken naar brandweer en/of GHOR. Of bij situaties waarin er wel een effectgebied maar geen brongebied is binnen de regio.

ROT

Het ROT is operationeel eindverantwoordelijk voor de multidisciplinaire inzet in het effectgebied.

Bevelslijnen

1. De burgemeester geeft leiding aan de operationeel leider.
2. De operationeel leider geeft leiding aan de leider CoPI.
3. De leider CoPI leidt de operationele inzet en de multidisciplinaire samenwerking tussen de (hoofd)officieren van dienst van de hulpverleningsdiensten.

Discipline	CoPI	ROT
Leider	<ul style="list-style-type: none"> • Leider CoPI 	<ul style="list-style-type: none"> • Operationeel leider (meestal HOvD-B)
Politie	<ul style="list-style-type: none"> • OvD-P • Voorlichter 	<ul style="list-style-type: none"> • Functionaris stafsectie politie
GHOR	<ul style="list-style-type: none"> • HOvD-G 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoofd sectie GHOR
Brandweer	<ul style="list-style-type: none"> • OvD-B • Plotter 	<ul style="list-style-type: none"> • Functionaris stafsectie brandweer • Ondersteuner ROT • Notulist • Plotter
Gemeente		<ul style="list-style-type: none"> • Coördinerend ambtenaar rampenbestrijding • Communicatieadviseur

Onderwerp	Toelichting
Organisatie	Een ROT wordt ingesteld. Het ROT zorgt voor het omgevingsmanagement en/of ondersteunt het CoPI.
Operationele leiding	Bij wet is bepaald dat de brandweer de operationele leiding heeft tenzij de burgemeester anders beslist.
Bezetting	De kernbezetting van het ROT wordt gevormd door de operationeel leider, functionarissen van de operationele en gemeentelijke stafsecties, aangevuld met de noodzakelijke ondersteuning (zoals een plotter en een notulist). Aan andere stafsecties, functionarissen en/of derden kan worden gevraagd om ter ondersteuning zitting te nemen in het ROT. De operationeel leider beslist hierover.
Alarmeren en Informeren	<ul style="list-style-type: none"> • Alarmeren De operationele diensten en de gemeente worden gealarmeerd door de GMK en CPA. • Informeren<ul style="list-style-type: none"> - De operationeel leider informeert en adviseert de burgemeester. - De functionaris stafsectie politie informeert de korpschef. - Het HS GHOR informeert de Regionaal Geneeskundig Functionaris (RGF). - De functionaris stafsectie brandweer informeert de regionaal commandant. - De GMK informeert de officier van Justitie.

Burgemeester	De burgemeester bepaalt of en wanneer hij daadwerkelijk invulling geeft aan zijn functie als opperbevelhebber. Als hij daartoe besluit, vindt een opschaling naar GRIP 3 plaats.
Locatie	Het ROT komt bijeen in het Regionaal Coördinatiecentrum (RCC), locatie Prins Bernhardplein in Zaandam.
Taken	Het ROT is operationeel eindverantwoordelijk voor de multidisciplinaire inzet in het effectgebied.
Bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> • In GRIP 2 vindt een functionele teamwisseling plaats: de HOvD-G neemt plaats in het CoPI en het HS GHOR neemt zitting in het ROT. • Het Openbaar Ministerie kan naar aanleiding van de informatie bepalen om een officier van Justitie af te vaardigen naar het ROT.

Wanneer

- Bij een calamiteit in één gemeente die een bedreiging van het welzijn van (grote) groepen mensen en/of dieren vormt.
- Als bestuurlijke besluitvorming vereist is.
- Als de sirenes ter waarschuwing van de bevolking worden geactiveerd.

GBT

Het GBT is eindverantwoordelijk voor de totale rampenbestrijdingsinzet.

Bevelslijnen operationeel

1. De burgemeester geeft leiding aan de operationeel leider.
2. De operationeel leider geeft leiding aan de leider CoPI.

3. De leider CoPI leidt de operationele inzet en de multidisciplinaire samenwerking tussen de (hoofd)officieren van dienst van de hulpverleningsdiensten.

Bevelslijnen gemeentelijk

1. De burgemeester geeft leiding aan het GBT.
2. De gemeentesecretaris geeft leiding aan de afdelings-/diensthoofden in het GMT.
3. De afdelings-/diensthoofden geven leiding aan de hoofden actiecentra.
4. De hoofden actiecentra geven leiding aan hun eigen actiecentrum.

Discipline	CoPI	ROT	GBT	GMT
Leider	• Leider CoPI	• Operationeel leider	• Burgemeester	
Politie	• OvD-P • Voorlichter	• Functionaris stafsectie politie	• Korpschef	
GHOR	• HOvD-G	• HS GHOR	• RGF	
Brandweer	• OvD-B • Plotter	• Functionaris stafsectie brandweer • Ondersteuner ROT • Plotter • Notulist	• Regionaal commandant	
Gemeente		• Coördinerend ambtenaar rampen- bestrijding • Communicatieadviseur	• Gemeentesecretaris • Ambtenaar rampenbestrijding • Communicatieadviseur • Plotter • Notulist	• Afdelings-/ diensthoofden • Plotter • Notulist

Onderwerp	Toelichting
Organisatie	In het gemeentehuis/stadhuis wordt een gemeentelijke rampenstaf ingesteld (GBT en GMT).
Operationele leiding	De standaardregeling is dat de brandweer de operationele leiding heeft tenzij de burgemeester anders beslist. Meestal zal dit een HOvD zijn.
Bezetting	De kernbezetting van het GBT bestaat uit de burgemeester, gemeentesecretaris, ambtenaar rampenbestrijding, communicatieadviseur, korpschef, RGF en regionaal commandant, aangevuld met de noodzakelijke ondersteuning. Het GMT bestaat uit de afdelings- of diensthooften met ondersteuning.
Alarmeren en Informeren	<ul style="list-style-type: none"> • Alarmeren<ul style="list-style-type: none"> - De korpschef, regionaal commandant en burgemeester worden gealarmeerd door de GMK. - De RGF wordt gealarmeerd door de CPA. - De gemeentelijke functionarissen worden door de meldkamer brandweer gealarmeerd via een particuliere alarmcentrale of op persoonlijke titel. • Informeren<ul style="list-style-type: none"> - De burgemeester draagt zorg voor het informeren van bevolking, commissaris van de Koningin, buurgemeenten en zonodig de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). - De officier van Justitie wordt geïnformeerd door de GMK.

Burgemeester	De burgemeester geeft bestuurlijk en beleidsmatig leiding aan de activiteiten voor de rampenbestrijding. De leden van het GBT adviseren hem daarin. De burgemeester kan taken delegeren naar een faciliterend burgemeester.
Locatie	Het ROT komt bijeen in het RCC op het Prins Bernhardplein in Zaandam. Het GBT komt bijeen in het gemeente-/stadhuis van de getroffen gemeente.
Taken	Het GBT is eindverantwoordelijk voor de totale rampenbestrijdingsinzet.
Bijzonderheden	Het Openbaar Ministerie kan naar aanleiding van de informatie bepalen om een hoofdofficier van Justitie af te vaardigen naar het GBT. Een faciliterend burgemeester kan op verzoek van de voorzitter van het GBT gearmeerd worden, om hem waar nodig te ondersteunen.

Wanneer

Bij een grote calamiteit in de vorm van een ramp c.q. zwaar ongeval of bij een ernstige dreiging tot het ontstaan van een ramp of zwaar ongeval, waarbij de gevolgen zich uitstrekken of dreigen uit te strekken tot het grondgebied van meer dan één gemeente.

RBT

Het RBT is verantwoordelijk voor de coördinatie tussen het ROT en meerdere gemeentelijke beleidsteams.

Bevelslijnen

1. De coördinerend burgemeester geeft leiding aan de operationeel leider.
2. De operationeel leider geeft leiding aan de leider CoPI.
3. De leider CoPI leidt de operationele inzet en de multidisciplinaire samenwerking tussen de (hoofd)officieren van dienst van de hulpverleningsdiensten.

Discipline	CoPI	ROT	GBT	GMT	RBT
Leider	• Leider CoPI	• Operationeel leider	• (Loco-) Burgemeester		• Coördinerend burgemeester
Politie	• OvD-P • Voorlichter	• Functionaris stafsectie politie			• Korpschef
GHOR	• HOvD-G	• HS GHOR			• RGF

Brandweer	<ul style="list-style-type: none"> • OvD-B • Plotter 	<ul style="list-style-type: none"> • Functionaris stafsectie brandweer • Ondersteuner ROT • Plotter • Notulist 		<ul style="list-style-type: none"> • Regionaal commandant
Gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinerend ambtenaar rampenbestrijding • Communicatie-adviseur 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentesecretaris • Ambtenaar rampenbestrijding • Communicatie-adviseur • Plotter • Notulist 	<ul style="list-style-type: none"> • Afdelings-/ diensthoofden • Plotter • Notulist 	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinerend burgemeester • Coördinerend gemeentesecretaris • Coördinerend voorlichter • Notulist
Openbaar Ministerie				<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdofficier van Justitie

Onderwerp	Toelichting
Organisatie	Er wordt een RBT gevormd.
Operationele leiding	De standaardregeling is dat de brandweer de operationele leiding heeft tenzij de (coördinerend) burgemeester anders beslist.
Bezetting	Er zijn meerdere burgemeesters bij het incident betrokken en om te komen tot een heldere bestuurlijke coördinatie, treedt een coördinerend burgemeester in functie. De kernbezetting van het RBT bestaat uit de coördinerend burgemeester, coördinerend gemeentesecretaris, coördinerend voorlichter, korpschef, RGF, regionaal commandant en hoofdofficier van Justitie. Zij worden ondersteund door een notulist.
Alarmeren en Informeren	<ul style="list-style-type: none"> • Alarmeren De coördinerend burgemeester, coördinerend gemeentesecretaris, coördinerend voorlichter en hoofdofficier van Justitie worden gealarmeerd door de GMK. • Informeren De coördinerend burgemeester draagt zorg voor het informeren van de commissaris van de Koningin via het Provinciaal Coördinatiecentrum (PCC).
Burgemeester	In het convenant Bestuurlijke Coördinatie zijn afspraken gemaakt over onder meer de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van burgemeesters en coördinerend burgemeester.

Locatie

Het ROT en het RBT komen bijeen in het RCC op het Prins Bernhardplein in Zaandam.

Bijzonderheden

In GRIP 4 vindt een functionele teamwisseling plaats: korpschef, regionaal commandant en RGF 'verhuizen' van het GBT naar het RBT.

Interregionaal incident

Als een ramp zich uitstrekt over meerdere regio's binnen de provincie, zal het PCC de rampenbestrijding coördineren en kan de commissaris van de Koningin aanwijzingen geven aan de diverse regionale en gemeentelijke beleidsteams.

Interprovinciaal incident

Als er verschillende provincies bij de ramp betrokken zijn, zal het Nationaal Coördinatiecentrum de rampenbestrijding coördineren en kan de minister van BZK aanwijzingen geven aan de commissarissen van de Koningin.

Routinefase				
GRIP 1	CoPI			
GRIP 2	<i>CoPI*</i>	ROT		
GRIP 3	CoPI	ROT	GBT	
GRIP 4	CoPI	ROT	GBT	RBT
Afschaling				

* In geval van GRIP 2 is het denkbaar dat alleen een ROT wordt ingericht, bijvoorbeeld wanneer er geen brongebied is in de regio.

GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CoPI	Commando Plaats Incident
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer (Politie en Brandweer)
GMT	Gemeentelijk Managementteam
(H)OvD (-B, -P, -G)	(Hoofd)Officier van Dienst (Brandweer, Politie, Geneeskundig)
HS GHOR	Hoofd sectie GHOR
PCC	Provinciaal Coördinatiecentrum
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
RGF	Regionaal Geneeskundig Functionaris
ROT	Regionaal Operationeel Team

Dit is een uitgave van de **Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland i.o.**

Postadres

Postbus 150
1500 ED Zaandam

Telefoon

(075) 681 18 11

Fax

(075) 617 41 41

E-mail

info@vrzw.nl

Internet

www.vrzw.nl

Oorspronkelijk idee en tekst: Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Fotografie

Loek Keuter en Meneer de Fotograaf

Vormgeving

LassooyDesign BNO

Druk

RDH Printmedia

oktober 2007

